

Program zajęć Gender Studies - semestr zimowy 2019/2020

Blok I 10.00 - 13.00

Jedzenie, płeć, kultura

Prowadzenie Dr Agata Chelstowska

Jedzenie jest jednocześnie podstawową funkcją fizjologiczną i czynnością głęboko symboliczną, bogato "obudowaną" kulturowo i upłciowioną. Nowy kurs o jedzeniu i płci w kulturze ma na celu eksplorację i przybliżenie studentkom i studentom kilku podstawowych aspektów kulturowych znaczeń jedzenia. W czasie kursu będziemy zapoznawać się z najnowszymi osiągnięciami feministycznych studiów nad jedzeniem, jak również przyjrzymy się tradycyjnym podejściom badaczom do problematyki płci i jedzenia.

Kurs zaczniemy od przeglądu zagadnień i refleksji nad licznymi powiązaniem płci i jedzenia. Jednym z najważniejszych i jednocześnie najszerzych zagadnień w ramach feministycznych studiów nad jedzeniem jest tematyka jedzenia w kontekście macierzyństwa i matkowania. Przyjrzymy się najnowszym badaniom na temat karmienia piersią, intensywnego macierzyństwa/rodzicielstwa oraz klasowych wymiarów karmienia i matkowania. Następnym ważnym tematem jest grubość (którą zajmują się nowe studia pod nazwą fat studies) - zastanowimy się co kształtuje ideały urody w danej epoce i klasie, jakie dyskursy używane są w opisie i dyscyplinowaniu grubości obecnie w kulturze zachodniej.

Niezwykle ważnym tematem są moralne wymiary jedzenia: wegetarianizm, weganizm i inne ruchy wiążące jedzenie z wartościami moralnymi (troska o świat, wstrzeмиęźliwość, ograniczenia religijne, posty).

Poświęcimy oczywiście uwagę relacjom jedzenia i męskości, zastanowimy się które pokarmy czy dania są "męskie" w naszym kręgu kulturowym, kto może zostać szefem kuchni, jak różne wymiary jedzenia, picia i gotowania używane są w konstruowaniu różnego rodzaju męskości.

Kurs nie byłby kompletny bez spojrzenia na najbardziej aktualne przemiany współczesnego świata tj. zmianę klimatyczną i inne ważne zmiany wpływające na rolnictwo i globalne zasoby żywności.

Prowadząca jest otwarta na sugestie studentek i studentów co do interesującej ich tematyki - kurs ma charakter eksploracyjny.

Blok II 13.30 - 16.30

Populizm i kobiety

Prowadzenie: Aleksandra Sygnowska

Zajęcia skupiają się na kluczowych problemach wynikających ze sprzężenia między nacjonalizmem i kwestiami genderowymi w polskiej debacie politycznej. Podjęmą próbę zakwestionowania istniejących ram teoretycznych wykorzystywanych do analizy kwestii równości płciowej w strategiach antyimigracyjnych, a także

dyskursów głównego nurtu dotyczących reakcji na politykę emancypacyjną. Głównym założeniem programu tych zajęć jest to, że różne narracje dotyczące nacjonalizmu i genderu wchodzą ze sobą w interakcje, napędzają się oraz wzajemnie reprodukcją. Biorąc pod uwagę, że nacjonalizm i gender są równie potężnymi siłami tworzenia dyskursu, zajęcia mają na celu zweryfikowanie politycznej roli kobiet w trwającym obecnie populistycznym ożywieniu.

Podczas naszych spotkań przeanalizujemy strategie narracyjne stosowane przez polskie polityczki w ich antymuzułmańskich działaniach i zestawimy je z retoryką używaną przez feministyczne aktywistki. Po pierwsze, zbadamy zaplecze ideologiczne popychające polityczki w stronę polityki wykluczenia. Rozejrzemy się, jak równość płci wykorzystywana jest do wzmacniania rasistowskich nastrojów i zbadamy jej rolę w uprawomocnianiu projektów nacjonalistycznych. Prześledzimy tropy emancypacyjne zawarte w narracjach polskich polityczek i skonfrontujemy je z antyfeministycznymi inicjatywami, które wspierają. Zastanowimy się nad tym, jakie korzyści polskie polityczki czerpią z feministycznych osiągnięć, pomimo tego że jako członkinie partii z antyfeministycznymi programami przyczyniają się do radykalizacji polityki. Po drugie, przyjrzymy się działaniom feministycznym w Polsce – w jaki sposób walczą z dominującą narracją antigenderową i antyuchodźczą. Zadamy sobie pytanie o rolę inicjatyw feministycznych w nacjonalistycznym odrodzeniu. Zastanowimy się, w jakim stopniu działania feministyczne w Polsce kwestionują dominujący dyskurs dotyczący polskości jako kategorii wykluczającej.

Chciałabym, aby konwersatoria te rzuciły nowe światło na polityczną odpowiedzialność kobiet w obliczu wzmagającego się populizmu. Mam też nadzieję, że ujawnią pilną potrzebę krytycznej refleksji nad feminizmem jako narzędziem tworzenia dyskursu oporu wobec antigenderowej i antyuchodźczej polityki.

blok III 17.00 - 20.00

Socjologia queer. Społeczne i kulturowe parametry płciowej i seksualnej nienormatywności

Prowadzenie: Dr hab. Jacek Kochanowski, prof. UW

Charakterystyka zajęć

Socjologia queer to jeden z wielu nurtów badań nad kulturową i społeczną nienormatywnością płciową i seksualną. W przeciwieństwie jednak do badań literackich w tej dziedzinie perspektywa socjologiczna skupia się na społecznych uwarunkowaniach konstruowania normy/nienormatywności i jej konsekwencjach.

W czasie zajęć poruszone zostaną m.in. następujące zagadnienia: *teoria społecznego uwarunkowania płci, procesy konstruowania normy płciowej i strategie antynormatywnego oporu; *teoria społecznego uwarunkowania seksualności, norma seksualna i społeczny system segregacji seksualnej; *socjologia queer w Polsce: stanowiska, koncepcje, krytyka; *filozoficzne podstawy socjologii queer: Marks, Foucault, poststrukturalizm, psychoanaliza strukturalna; *antropologiczne podstawy

socjologii queer; *transgender studies a socjologia queer; *polityka queer we współczesnej Polsce.

Terminy zjazdów:

I zjazd 26 października 2019

II zjazd 16 listopada 2019

III zjazd 30 listopada 2019

IV zjazd 14 grudnia 2019

V zjazd 11 stycznia 2020

VI zjazd 25 stycznia 2020

VII zjazd 8 lutego 2020